

Nitrianske regionálne združenie ZMOS

Správa o činnosti NRZ ZMOS za obdobie rokov 2020 a 2021

Jelšovce 12. 04. 2022

**Vážený pán primátor,
Vážené pani starostky, vážení páni starostovia,
Kolegyne, kolegovia,**

Dovoľte, aby som Vám predložil správu o činnosti Nitrianskeho regionálneho združenia ZMOS za obdobie rokov 2020 a 2021. Prvýkrát v histórii nášho združenia je správa predkladaná za obdobie dvoch rokov, čo vyplýva zo skutočností, ktoré sú v nej obsiahnuté. Naša samospráva, naši občania i naša krajina, skrátka my všetci sme prvýkrát v novodobej histórii čelili a stále čelíme životným situáciám, aké sme poznali skôr len z učebníc dejepisu.

K roku 2020

Po niečo vyše roku od komunálnych volieb, ktorý bol pre takmer jednu tretinu našich členov zároveň rokom premiérovým, sme verili, že naplno naštartujeme pripravené aktivity a projekty. Začiatkom roka 2020 sme organizačne zabezpečili a absolvovali parlamentné voľby, kde občania rozhodli o ďalšom smerovaní krajiny. V čase výmeny vlád vypukla epidémia, bol vyhlásený núdzový stav a namiesto bežnej agendy sme boli vystavení nečakaným úlohám. Z našich obecných a mestských úradov sa stali „manufaktúry“ na výrobu rúšok, starostovia spolu s kolegami a dobrovoľníkmi zabezpečovali základné potreby pre ohrozené skupiny obyvateľstva a naša práca sa točila takmer výlučne okolo krízového manažmentu.

Situácia sa odzrkadlila i na činnosti nášho združenia. Rokovania rady združenia v obmedzenom režime riešili nevyhnutnú kooperáciu v rámci regiónu a reflektovali najmä informácie od štátnych orgánov, ktoré boli žiaľ mnohokrát rozporuplné a pre samosprávu nepraktické. Naplno sme zažili, čo znamenajú zlyhania na centrálnej úrovni a supľovanie úloh štátu mestami a obcami. Povedané vojenskou terminológiou, my starostovia a primátori sme boli postavení do prvej línie, ale zbrane sme si museli zhotoviť na kolene a armádu dobrovoľníkov zabezpečiť sami.

V roku 2020 sme absolvovali dva snemy nášho združenia. Augustový snem v obci Lehota bol venovaný najmä problematike prevádzkových úverov pre samosprávu, o ktorých dnes ešte budeme hovoriť. Tiež sme diskutovali o hrozbách návrhu nového stavebného zákona, ktorý máme dnes žiaľ na stole. S odstupom času si dovoľím konštatovať smutnú skutočnosť, a to, že legislatívny proces na Slovensku trvá veľmi dlho so žalostným výsledkom pre aplikačnú prax. Snem v decembri schvaľoval spoločný postup pri tvorbe integrovanej územnej stratégie, ktorej výsledky by mali tento rok uzrieť svetlo sveta a umožniť efektívne čerpanie externých zdrojov v rámci regiónu.

Na október 2020 bol plánovaný snem ZMOS a v nadväznosti naň pravidelné výjazdové rokovanie nášho združenia. Obe podujatia, ako je všeobecne známe, museli byť zrušené.

V mene dotknutých obcí združenie žiadalo ZMOS o súčinnosť pri riešení drakonických sankcií, udelených UVO v súvislosti s nadobudnutím nájomných bytov. NRZ ZMOS prevádzkuje vlastnú webovú stránku a prostredníctvom médií informuje priebežne o svojej činnosti.

Nitrianske regionálne združenie ZMOS

K roku 2021

Staré známe pravidlo hovorí: „*ak si myslíš, že si na samom konci so silami, máš ešte 50% voľných kapacít*“.. Dovolím si tvrdiť, že presne tak sa mnohí z nás cítili na prahu roka 2021. Na centrálnej úrovni bolo – o nás bez nás – rozhodnuté o akomsi farebnom spektre okresov a nám bolo nariadené testovanie, zatváranie škôl, škôlok a naše materiálne, personálne i finančné kapacity boli obetované Covidu. Venovaný čas nám nikto nevráti, za osobné nasadenie nás a našich kolegov sme možno niektorí počuli ďakujem a na refundáciu nákladov čakáme dodnes.

Plánované tri víkendové testovania v januári sa v niektorých obciach natiahli až k veľkonočným sviatkom. Začiatky každého týždňa boli v znamení odovzdávania výsledkov testovaní, rokovaní krízových štábov a v závere pracovného týždňa sme plynule prechádzali k príprave a zháňaniu kapacít na víkend. Odpor bol márný, z obcí sa stali zdravotnícke zariadenia a z nás zdravotníci. V tomto kontexte rada už vo februári pripravila komuniké, ktoré bolo zaslané médiám a spolu s listom dotknutým členom Vlády Slovenskej republiky, ako aj ďalším štátnym a regionálnym inštitúciám. Jeho poslanstvo znelo jasne – „*Obecný úrad nie je nemocnica, starosta nie je lekár*“.. S obdobnými stanoviskami sa pridali i ďalšie regionálne združenia, vedenie NRZ ZMOS rokovalo s NSK a ďalšími zodpovednými inštitúciami, opäť sa však ukázalo, aký vzťah má centrálné vedenie k samospráve. V mene členskej základne bol pripravený ďalší list všetkým ústavným činiteľom, kde sme oznámili, že kapacity samosprávy budú o dva týždne vyčerpané a ďalšie suplovanie nie je možné.

Snem NRZ ZMOS sa v roku 2021 uskutočnil kvôli opatreniam vo veľmi obmedzenom režime a mohol tak prerokovať výlučne realizáciu aktivít v súvislosti s tvorbou spoločného PHRSR pre potreby SPR Nitra.

Rada sa schádzala na základe aktuálnej situácie operatívne a výsledky rokovaní boli komunikované do územia. Došlo tiež k personálnym zmenám, kde vo funkcií podpredsedu NRZ ZMOS po dohode v rade vystriedal pána starostu Koliňan Ing. Róberta Balká Ing. Adam Žákovič, starosta obce Zbehy. Zároveň v Rade partnerstva nahradil p. Silviu Halvoníkovú Ing. Jozef Jankovič. Vzhľadom na množstvo úloh a krízovú situáciu sme po dohode rady združenia pristúpili k využívaniu externej administratívnej a organizačnej posily.

Snem republikového ZMOSu sa uskutočnil v septembri 2021, a to v novom formáte s diskusnými fórami. Za NRZ ZMOS bolo delegovaných 10 zástupcov vrátane predsedu a podpredsedu.

V dňoch 21. – 23. septembra sa uskutočnilo výjazdové rokovanie nášho združenia. Účastníci boli oficiálne prijatí vedením Mesta Zvolen – pani primátorkou a pánom prednostom, pričom diskusia bola o aktuálnej situácii v samospráve a tvorbe legislatívy. Ďalšia časť prebiehala v Hoteli Fuggerov dvor v Obci Selce pri Banskej Bystrici, kde sme mali možnosť diskutovať so zástupcom ZMOS – pánom Kaliňákom, zástupkyňou Programu pre obnovu dediny, ako i so zastupujúcim starostom Obce Selce, školenie na tému krízovej komunikácie viedol Mgr. Juraj Kvas. Bola tiež zabezpečená komentovaná prehliadka Mesta Zvolen a Lupčianskeho hradu.

V závere roka bolo vykonané verejné obstarávanie na dodávateľa spoločného PHRSR, ktorého víťazom sa stala RRA Nitra. RRA Nitra v súčasnosti tvorí strategický dokument pre našich členov. Činnosť združenia a stanoviská členov boli priebežne tlmočené prostredníctvom médií, združenie naďalej prevádzkuje vlastnú webovú stránku.

Nitrianske regionálne združenie ZMOS

Rok 2021 sa do histórie nášho regionálneho ZMOSu žiaľ zapísal čiernym písmom. V júni nás navždy opustil zaniatený športovec, aktívny kolega s ohromným zmyslom pre humor a skvelý priateľ, pán starosta obce Jelenec – Ivan Varga. Začiatkom novembra zasiahla naše srdcia ďalšia smutná správa, keď odišla vzácna dáma, ktorá roky bojovala so zákernou chorobou a do posledného dychu pracovala pre svoju obec – pani Zuzka Vinkovičová – starostka obce Štitáre. Takmer 12 rokov bola pevnou súčasťou nášho kolektívu. Viacerí z nás sa tiež museli vysporiadať s odchodom svojich blízkych, česť ich pamiatke!

Myslím, že je dôležité v tejto správe uviesť aj fakt, že v roku 2021 sa dve členské obce – Výčapy-Opatovce a Hruboňovo rozhodli ukončiť členstvo v NRZ – ZMOS. Odchod týchto dvoch obcí nás mrzí, zároveň však môžem konštatovať, že pre rok 2022 boli kancelárii doručené dve žiadosti o vstup do združenia. Členská základňa je stabilná a verím, že v budúcnosti pribudnú aj iné obce, či mesto Vráble, ktoré je začlenené podľa samosprávneho členenia do okresu Nitra. V tomto smere je združenie aktívne a prípadný vstup ďalších členov je predmetom rokovaní.

Vážené kolegyně a kolegovia, sme na konci volebného obdobia, ktoré za mojho už skoro 24 ročného pôsobenia hodnotím ako najťažšie. Všetci sme pred štyrmi rokmi vstupovali do samosprávnej arény s odhodlaním a predsavzatiami ako zlepšime život našim občanom vo svojich obciach. Žiaľ pandémie COVIDu prekázala naše plány, ale aj napriek tomu sme veľa vecí dokázali a ja ako dobrý optimista verím, že ešte aj dokážeme.

Milé kolegyně, vážení kolegovia, máme za sebou ozaj nevídané obdobie a zároveň stojíme zoči – voči ďalším veľkým výzvam. Každý z Vás, členov nášho združenia, si zaslúži uznanie za výkon svojej funkcie a to, na čo sa často zabúda – prosté ĎAKUJEM... Ďakujem za Vašu prácu v obciach, ďakujem za podnety a spoluprácu v našom združení, ďakujem Vám za snahu o rozvoj nášho regiónu. Napriek dobe, akú žijeme vyslovujem pranie, aby správa o činnosti za rok 2022 bola omnoho optimistickejšia ako je táto.

Ďakujem za pozornosť!

Ladislav Hroško v. r.
predseda NRZ-ZMOS
starosta Obce Jelšovce